

Di padre in figlio

Rudolf e Rudino Bér in una mostra all'Istituto

Apáról fiúra

BÉR Rudolf és Rudino BÉR kiállítása az Olasz Intézetben

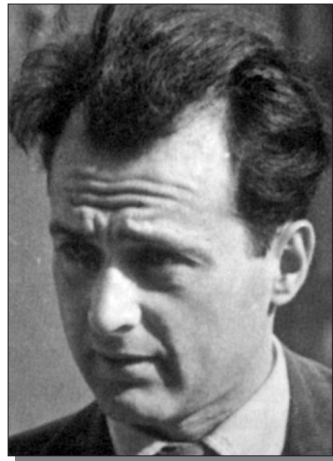
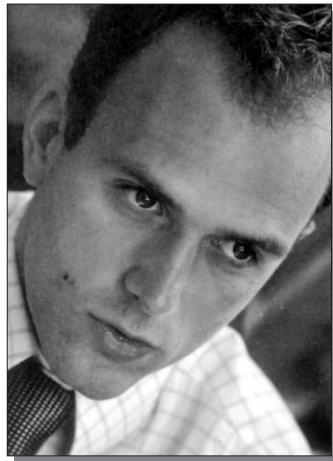
La mostra dedicata agli artisti Rudolf e Rudino Bér, padre e figlio, originari di Budapest: il primo è del 1924, mentre il figlio d'arte, Rudino è del 1973.

Pittura mitteleuropea densa di impasti e smagati colori quella di Rudolf Bér. Nato a Budapest, Rudolf sembra raccogliere, rimeditare e togliere dall'isolamento la scuola magiara dei grandi Maestri facendosi protagonista ed ambasciatore nel mondo della terra e della cultura d'Ungheria. Ha esposto in Europa ed oltre Atlantico, è vissuto e ha lavorato a Budapest e Vienna ma ha considerato l'Italia come una seconda patria tante sono state le frequentazioni abituali tra Venezia e Bologna.

Favole, leggende – insieme a duri paesaggi ed emozioni dell'inconscio – raccolgono nelle tele e nelle tavole di Bér echi di Picasso e del neorealismo italiano nelle figure e di trascinamenti postcezaniani nel paesaggio. Si incontrano e si scontrano così immagini di taglio preciso, dense di emozione e lievitante metafisica, in circuiti di colore ripristinati sui "fondamentali" placati a volte da grigi sfuggenti.

Artista di grande duttilità, Rudolf Bér rimastica il suo espressionismo in sapienti dosaggi di alta scuola e originalità tanto da far scrivere a Károly Szalay come egli sia artista moderno in quanto estimato custode della tradizione e dei valori tradizionali.

Se nella sua oggettività l'affermazione del critico ungherese risponde a verità, è altrettanto indubitabile che la modernità di Bér prende quota nella sua originale traduzione di modelli ed impagi-

Az érdekes kiállítás két művész, apa és fia: Bér Rudolf, és Rudino Bér munkásságát mutatja be. Mindketten Budapestről származtak el, az apa 1924-ben született, a fiú, Rudino pedig 1973-ban.

Bér Rudolfé valódi „mitteleurópás” festészet vastag ecsetvonásokkal, fáradt színekkel. A művész Budapesten született és úgy tűnik, sikerrel egyesítette, újraértelmezte és kiszabadította elszigeteltségéből a nagy magyar mesterek iskolájának festészeti eredményeit. Így lett a világban a magyar föld és a ma-

gyar kultúra főszereplője és nagykövete. Kiállított Európában és a tengeren túl is. Ma is Budapesten és Bécsben él és dolgozik, de Olaszországot egyfajta második hazájának tekinti, annyira gyakran fordul meg szokásosan Velencében és Bolognában.

Mesék, legendák – szikár, barátságtalan tájakkal és a tudatalatti-ban kavargó érzelmekkel – kelnek életre Bér Rudolf vásznain és táblaképein, Picasso és az olasz neorealizmus „visszhangzik” figuráin és a posztcezanne-i módon ábrázolt tájakon. Így találkoznak, olykor ütköznek egymással a mérnöki pontossággal ábrázolt jelenetek, érzelmekben gazdag és metafizikusan gerjesztő képek. Mindez a színek olyan körforgásában történik, ahol a szín gyakorta visszatér a „fundamentumokhoz” és olykor minden az átűnő szürkékben oldódik fel.

Nagy alkalmazkodóképességgel, változékonyssággal megáldott művész Bér Rudolf, aki tudatosan kiszámított adagokban újraértelmezi saját expresszionizmusát, magas iskoláját mutatja be a festői eredetiségnek oly annyira, hogy Szalay Károly a következőket írja róla: modern művész annyiban, amennyiben őrzi a hagyományokat és a múlt értékeit. Amennyiben a magyar kritikus megállapításai helytállóak a maguk objektivitásában, legalább annyira kétségtelen az is, hogy Bér modernitása elsősorban példaképeinek eredeti értelmezésében, újragondolásában rejlik, titka az a kreatív egyéniség, mellyel gyorsan túllépett és elrugaszkodott a tanítómestereinek szakmailag bejáratott, biztos világtól...

A mester fia is, afféle művészcsemeteként, forrásként az olasz neorealizmushoz tér vissza. Rudino, tanulmányainál fogva is nemzetközi művészek tekinthető, kreatív tanulmányok, alkotó ízlés jellemző, de a festészethez való viszonyában és elhivatottságában kiindulópontként mégis ott van a magyar figuratív festészet hagyománya. Idővel természetesen művészetét tovább gazdagították az olasz, a spanyol, a tengerentúli festőkkel való találkozások tapasztalatai. Művészete a legfontosabb európai figurális festészeti irányzatokból felszívott összetett, újragondolt, szuggesztivitásban rendkívül erős festészet lett. Különösen kiemelkedő művészetében az olasz neorealizmus jelenségével megmutatózó stílusbeli rokonság, melynek legkiemelkedőbb képviselője Renato Guttuso volt.

Rudinónak az a tehetsége, mellyel képes egyetlen alakban és az emlékezetnek bizonyos elrejtett kazettáiban összesűrítve ábrázolni olykor zavaros, olykor viszont a maguk hús-vér valójában vitalitással teli helyzeteket, fontos jelzés: ez a festő elérte a művészi érettség megha-

nazioni di grande e creativa personalità che ha lasciato in fretta i territori sicuri dei grandi Maestri di riferimento...

Pure il figlio d'arte si rifà alla tradizione del neorealismo italiano. Rudino, artista internazionale per educazione, studi e gusto creativo, ha conservato, nel suo approccio alla pittura, questa vocazione figurativa ungherese ma, nel contempo, l'ha arricchita con le molte frequentazioni di artisti italiani, spagnoli, e d'oltre oceano. Il suo è diventato così un fare arte composito e denso di suggestioni assorbite e rivisitate della più importanti correnti europee della nuova figurazione. In particolare si rileva in lui una stretta parentela stilistica con tutto il fenomeno neorealista italiano che ha avuto in Renato Guttuso il suo massimo esponente.

Le capacità di Rudino di condensare nella figura ed in queste stanze della memoria situazioni a volte stranite, a volte comprese in una loro carnosa vitalità e vitalismo, è segnale importante, determinante di raggiunta maturità artistica e di grande padronanza del mezzo tecnico pittorico. Una annotazione particolare meritano "le finestre" che rappresentano un leit motif delle ultime stagioni creative. Finestre che da sole diventano "quadro finito" ed insieme metafora di presenza-assenza. Finestre come occhio della coscienza, che alternano il vissuto all'immaginario: un paradosso pirandelliano tra realtà e finzione, tra vita e commedia. Finestre che separano il mondo degli affetti-oggetti del quotidiano, il patrimonio emotivo delle immagini, i ricordi, il passato dal pulsare del futuro o del futuribile che sta fuori, che vive oltre noi. Finestre metafore dipinte di ognuno di noi che è insieme "uno, nessuno, centomila" per citare nuovamente il grande Pirandello...

Valerio Grimaldi

tározott fokát, és magabiztos birtokosa a festészet minden technikai eszközének. Külön említést érdemelnek az „ablakok”, melyek visszatevő és elmaradhatatlan elemei a művész utolsó alkotói korszakának. Az ablakok, melyek egyenként nem mások, mint körberajzolt négyzetek, összességükben mégis a jelenlét-távollét metaforáját jelentik. Ablak, mint a tudatos lét érzékszerve, „szeme”, mely szembehelyezi a megélt eseményeket az elképzelttel: a valóság és a fikció, az élet és a színház között feszülő pirandellói paradoxon. Az ablakok elválasztják az emberi viszonyok és tárgyak mindennapi világát, az érzelmi gazdagság és a képzelet színterét, az emlékeket, a jövőben, vagy a feltételezett jövőben ott pulzáló múltat, vagyis a rajtunk kívül létezőt. Az ablakok mindannyiunk megfestett metaforái, vagyis lehetnek akár „egy, senki, vagy százezer”, hogy újra a nagy Pirandellót idézzük.

Valerio Grimaldi

La mostra "Estensioni", dedicata agli artisti ungheresi Rudolf e Rudino Bér, si tiene alla "Castiglione Arte" con la partecipazione dell'Associazione culturale Italo-Ungherese. I due artisti, padre e figlio, sono originari di Budapest. La pittura mitteleuropea di Rudolf Bér rappresenta la terra e la cultura ungherese, tuttavia si fa portatrice di elementi espressionisti, traducendo in modo originale i modelli tradizionali magiari. Rudino Bér, figlio d'arte, si rifà al neorealismo italiano. Artista internazionale che conserva una vocazione figurativa ungherese, nel suo ultimo periodo si è caratterizzato per il leit-motif delle "finestre", metafore dipinte di ognuno di noi che è insieme "uno, nessuno, centomila".